

Інформація для громадян України, які прибувають до Великої Британії

Цей документ містить інформацію, яка допоможе громадянам України, які нещодавно прибули до Великої Британії, зрозуміти свої права та дізнатися про послуги, до яких вони можуть отримати доступ.

Імміграційний статус

Залежно від того, яку візу чи імміграційний статус вам було надано для в'їзду до Великої Британії, вам може знадобитися консультація кваліфікованого спеціаліста з питань імміграції щодо продовження терміну поточної заявки або подання іншої заявки в майбутньому.

Отримавши безкоштовну юридичну допомогу, що надається незаможним, ви зможете скоротити витрати на юридичні консультації та представництво ваших інтересів. Проте така допомога доступна лише для певних типів заявок і для людей, які не можуть дозволити собі найняти адвоката. Ви можете знайти адвоката у Великій Британії на сайті <https://solicitors.lawsociety.org.uk/> у вкладці «Юридичні питання та зміна країни проживання», вказавши свій поштовий індекс, місто чи населений пункт. Для пошуку адвоката в Північній Ірландії скористайтесь вебсайтом <https://www.lawsoc-ni.org/>. Ви також можете знайти законного представника ваших інтересів, підконтрольного відділу комісара імміграційної служби Великої Британії (OISC), за допомогою функції пошуку «Знайти консультанта з питань імміграції» на цій [вебсторінці](#). Крім того, ви також можете надіслати електронний лист на адресу ukraine@freemovement.org.uk, щоб детально описати вашу ситуацію та попросити безкоштовну консультацію з питань імміграції.

Матеріальні права та фінансові інструменти

Держава забезпечує базові соціальні виплати непрацездатним людям, а також людям, які перебувають у пошуку роботи або мають низький дохід. Це називається **«Єдиною соціальною виплатою»**.

Єдина соціальна виплата — це платіж від уряду, щоб забезпечити вас і вашу родину потрібними коштами для проживання у Великій Британії. Така виплата сплачується щомісяця, і вам потрібно подати онлайн-заявку.

Єдину соціальну виплату можна використовувати для оплати витрат на проживання, таких як продукти харчування, одяг, транспорт, комунальні рахунки, а також на будь-які покупки.

Сума єдиної соціальної виплати розраховується на підставі середніх показників. Якщо у вас є діти, ви маєте інвалідність, захворювання, яке заважає вам працювати, або якщо вам потрібна допомога в оплаті оренди, то будь-які відповідні додаткові виплати будуть нараховані додатково.

Заяву на отримання Єдиної соціальної виплати слід подавати онлайн через сайт <https://www.gov.uk/universal-credit>. Якщо людина не може подати цифрову заяву, вона може скористатися зазначеними нижче номерами телефонів.

Комплексна служба з питань єдиної соціальної виплати **0800 328 5644**
Консультація громадян щодо подання заявки **0800 144 8 444**

Як подати заявку на отримання єдиної соціальної виплати?

Коли ви заповните онлайн-заявку, побачите на вебсайті повідомлення про те, чи потрібно вам звернутися до місцевого центру зайнятості. У центрі зайнятості вас буде чекати «тренер з пошуку роботи». Він надасть допомогу та підтримку під час пошуку роботи у Великій Британії, а також допоможе вам подати заяву на присвоєння номера соціального страхування (NINO), якщо у вас його немає. Це унікальний персональний номер. Ви отримаєте NINO протягом 2—6 тижнів. Його буде надіслано вам поштою.

Якщо ви розпочинаєте процес подання заявки на отримання єдиної соціальної виплати разом із вашим партнером, то розгляд позову партнера буде призупинено. **Важливо розуміти, що після початку процесу подання спільної заявки єдину соціальну виплату вашому партнеру може бути припинено приблизно на п'ять тижнів.**

Якщо у вас уже є номер соціального страхування і банківський рахунок, ви можете попросити свого тренера з пошуку роботи про передоплату. Цей платіж вважатиметься позикою і буде погашено шляхом вирахування з майбутніх нарахувань єдиної соціальної виплати. Якщо ваш партнер працевлаштований, ви все одно зможете отримати додаткову допомогу, подавши спільну заявку на отримання єдиної соціальної виплати, причому дохід вашого партнера вплине на суму, яку ви отримаєте.

Працевлаштування та ваші права

Перш ніж погодитися на роботу, ставте запитання. Дізнайтеся про розмір заробітної плати, умови роботи, назву та адресу місця роботи та розкажіть про це людині, якій ви довіряєте. Дізнайтеся, чи можете ви поговорити з кимось із працівників. Попросіть укласти трудовий договір. Слідкуйте за кількістю відпрацьованих годин та звертайтеся за допомогою, якщо до вас погано ставляться.

У Великобританії **мінімальна заробітна плата** становить 10,42 фунтів стерлінгів (для працівників віком від 23 років), 10,18 фунтів стерлінгів (для працівників віком 21—22 роки) й 7,49 фунтів стерлінгів (для працівників віком 18—20 років).

Якщо вам пропонують вам роботу, умови якої звучать неправдоподібно добре або розпливчасто, це може бути сигналом того, що людина має не найкращі наміри. Знаючи свої права, ви зможете залишатися в безпеці. З додатковою інформацією можна ознайомитися тут:

- <https://www.citizensadvice.org.uk/work/> (Англія): 0800 144 8848 (Уельс): 0800 702 2020
- <https://www.acas.org.uk/> 0300 123 1100
- <https://www.workrightscentre.org/work-rights>
- <https://www.gla.gov.uk/publications/resources/glaa-know-the-signs-know-your-rights-posters/> Повідомити про проблему_0800 432 0804

Яку допомогу я можу отримати в центрі зайнятості?

Ви можете отримати послуги перекладача під час відвідування центру зайнятості в разі потреби. **Важливо розуміти, які кроки вам потрібно робити та в які терміни.** Якщо ви не виконуватиме вимог центру зайнятості, то виплати, які ви отримуєте, можуть бути частково або повністю припинені (тобто опиняться «під санкцією»).

Якщо у вас є діти

Існує різниця між єдиною соціальною виплатою та допомогою на дитину:

Допомога на дитину — це гроші, які виплачуються батькам або іншим особам, які відповідають за виховання дитини. Ви можете подати заявку на отримання допомоги на дітей віком до 16 років, у деяких випадках і на дітей старшого віку (від 16 до 20 років), якщо вони навчаються на затвердженій денній формі навчання.

Ви можете завантажити форму для отримання допомоги на дитину на вебсайті: www.gov.uk/child-benefit/how-to-claim

Чи потрібно відкривати банківський рахунок?

Єдина соціальна виплата виплачується на один банківський рахунок, тобто на ваш рахунок або рахунок партнера. Щоб отримати єдину соціальну виплату або інші пільги тільки на ваше ім'я, вам потрібно відкрити окремий банківський рахунок. Для цього ви маєте звернутися до банку й показати документи, що підтверджують: **особу, імміграційний статус та адресу.**

Якщо у вас немає банківського рахунку, ви можете отримати ваш перший платіж у вигляді ваучера. Цей процес називається «послугою звільнення від сплати державних платежів». Ви повинні повідомити центр зайнятості, чому вам не вдалося відкрити банківський рахунок. Це може зайняти багато часу, тому краще спочатку спробувати відкрити банківський рахунок.

Куди я можу звернутися за іншою фінансовою підтримкою?

- Благодійні організації у Великій Британії можуть надати базові речі або продукти харчування, якщо виникнуть затримки з доступом до фінансової підтримки. Ви можете знайти місцевий благодійний продовольчий фонд за посиланням <https://www.trusselltrust.org/get-help/find-a-foodbank/>. Ви можете знайти інші благодійні організації, які пропонують фінансову підтримку, на сайті <https://www.turn2us.org.uk/>, а також знайти в Інтернеті українські благодійні організації у Великій Британії, наприклад Асоціацію українців у Великій Британії www.augb.co.uk.

Житло

Як я можу отримати допомогу з житлом?

Можливо, вам доведеться зробити запит на отримання допомоги з житлом від уряду. **Для запиту про допомогу з житлом для вас і вашої родини вам потрібно звернутися до місцевого органу влади** (або до місцевої ради), якщо ви залишилися без житла або можете залишитися без житла протягом наступних 56 днів. Ви можете дізнатися інформацію про місцеву раду, ввівши свій поштовий індекс на вебсайті <https://www.gov.uk/find-local-council>

Ви можете звернутися по допомогу до місцевого органу влади, якщо ваше житло переповнене чи перебуває в аварійному стані або якщо вам загрожує насильство. Місцевий орган влади повинен провести оцінку ймовірної загрози втрати житла для визначення потрібної вам допомоги та переліку послуг, які можуть бути вам запропоновані.

Вам доведеться надати місцевому органу влади докази для оцінки ваших потреб, наприклад:

- докази, що у вас є дозвіл на перебування у Великій Британії;
- докази про наявність «першочергової потреби»;
- доказ того, що ви не лишилися без житла з власної вини;
- підтвердження місцевих зв'язків.

Які потреби є першочерговими?

Щоб визначити осіб, які найбільше потребують допомоги, місцевий орган влади вимагатиме інформацію, чи є у вашій родині дитина віком до 18 років, вагітна жінка або особа з особливими потребами (інвалідністю, тяжким захворюванням або високим ризиком стати жертвою домашнього насильства).

Що таке місцеві зв'язки?

Більшість місцевих органів влади застосовують перевірку місця проживання або більш детальну перевірку місцевих зв'язків як кваліфікаційний критерій для внесення особи до списку очікування. Місцеві зв'язки зазвичай можуть бути встановлені через місце проживання чи роботу або через знайомих, що проживають в певному районі.

Після отримання житла вам потрібно буде підписати договір оренди. Це юридичний договір між вами (орендарем) та орендодавцем, якому належить житло (це може бути місцевий орган влади, житлово-експлуатаційне товариство або приватна особа). Договір оренди встановлює права та обов'язки орендаря й орендодавця. Також у цьому документі буде вказано дату, коли ви можете заселитися, на який термін укладено договір, розмір орендної плати та строки її сплати.

Які типи житла мені будуть запропоновані?

Житло, яке вам пропонують, може бути не там, де вам хотілося б, а якість цього житла може не відповідати вашим очікуванням. Житло зазвичай розташоване за межами центру міста і може надаватися в багатоповерхових (багатоквартирних) будинках. Місцеві ради часто стикаються з нестачею житла, тому вони зазвичай пропонують житло далеко від того місця, де ви зараз живете, навіть в іншому населеному пункті. Якщо

у вас багатодітна сім'я, будь ласка, зверніть увагу, що існують обмеження щодо розміру житлової допомоги, на яку ви можете претендувати. Це залежить від розміру вашого будинку та місця проживання.

Якщо ви орендуєте занадто дорогий будинок, вам потрібно буде переконатися, що ви сплачуєте орендну плату за коштом будь-якого додаткового доходу (робота, соціальна допомога), і уникати заборгованості за оренду. Ви можете звернутися до місцевого органу влади з проханням про фінансову допомогу (дискреційну допомогу для оплати житла), якщо вам потрібна тимчасова грошова допомога, поки ви шукаєте дешевше житло або очікуєте на виплату грошей.

Не кожен місцевий орган влади зможе надати фінансову допомогу. Також мають значення обставини стосовно саме вашої сім'ї. Можливо, вам доведеться переїхати в більш дешеву частину країни, щоб дозволити собі житло.

Що робити, якщо мене не влаштовує житло, яке мені пропонують?

Якщо ви отримуєте допомогу з житлом від місцевого органу влади, у вас буде обмежений вибір житла, яке вам пропонується. **Важливо не відмовлятися від запропонованого житла;** інакше місцеві органи влади можуть виявити, що ви лишилися без житла з власної провини, що у законодавстві називається «навмисною відмовою від житла», на підставі чого вам можуть відмовити у подальшій допомозі.

Ви можете попросити орган влади переглянути рішення, але доцільно спочатку погодитися на запропоноване житло, щоб мати умови для життя, а потім звернутися по юридичну консультацію щодо варіантів житла. Орендна плата за житло включена у вашу заявку на отримання єдиної соціальної допомоги. Якщо ви змінюєте адресу проживання, то вам потрібно буде повідомити про це центр зайнятості.

Чи маю я право орендувати приватне житло?

Приватне житло можна знайти через місцевих ріелторів та на сайтах оренди житла, таких як Right Move і Zoopla. Типи приватного житла для оренди будуть відрізнятися в різних країнах. Після того як ви знайдете будинок або квартиру, вам, імовірно, потрібно буде внести заставу перед підписанням договору оренди.

Отримайте додаткову консультацію щодо пошуку житла: **Притулок** — 0800 800 4444 www.shelter.org.uk

Охорона здоров'я

Національна служба охорони здоров'я (NHS) надає медичні послуги людям, які проживають у Великій Британії. Більшість із цих послуг надаються безкоштовно.

Як записатися на прийом до лікаря?

У Великій Британії сімейних лікарів називають терапевтами загальної практики. Терапевт загальної практики — це перший лікар, до якого ви звернетесь в закладі охорони здоров'я. Для отримання медичної допомоги вам і вашій дитині потрібно **якомога швидше зареєструватися у терапевта загальної практики, навіть якщо ви не хворі.**

Ви можете знайти терапевта загальної практики поблизу вашого місця проживання на вебсайті: www.nhs.uk/Service-Search/GP/LocationSearch/4. У Північній Ірландії <https://www.nidirect.gov.uk/services/gp-practices> У Шотландії <https://www.nhsinform.scot/scotlands-service-directory/gp-practices> В Уельсі <http://www.wales.nhs.uk/ourservices/directory/postcodesearch?pc=CF11%208AZ&gp=1&dist=1>

Вас попросять заповнити реєстраційну форму та за наявності пред'явити ідентифікаційний номер і підтвердження адреси. Зверніть увагу, що ідентифікаційний номер (документ, що посвідчує особу) та підтвердження адреси **не потрібні** для реєстрації у терапевта загальної практики. Вам **не** мають права ставити запитання щодо імміграційного статусу.

Як записатися на прийом до стоматолога?

Деякі стоматологи пропонують державні та приватні послуги лікування. Ви повинні зареєструватися у стоматолога як пацієнт, що отримує державні послуги, і повідомити йому про ваші пільги. У такому разі прийом у лікаря та потрібне лікування будуть надаватися вам безкоштовно. Зверніть увагу, що **за лікування зубів до отримання єдиної соціальної допомоги може стягуватися плата.**

Чи могу я отримати додаткову фінансову підтримку за станом здоров'я?

Ви можете отримати додаткові гроші в рамках єдиної соціальної допомоги, якщо через захворювання ви не можете працювати або якщо ви ще не повернулися до роботи.

Якщо ви маєте низький дохід, ви можете подати заявку на участь у програмі охорони здоров'я для людей з низьким рівнем доходу, щоб отримати допомогу на медичні витрати, такі як рецептурні препарати, обслуговування у стоматолога та перевірка зору. Ви можете запитати про це вашого терапевта загальної практики або подати онлайн-заявку <https://www.nhs.uk/nhs-services/help-with-health-costs/nhs-low-income-scheme-lis/>

Що мені робити в надзвичайній ситуації?

Якщо з вами трапився нещасний випадок, який вимагає негайної медичної допомоги, вам потрібно звернутися до найближчої лікарні, де є відділення цілодобової невідкладної допомоги, або, якщо ви серйозно хворі й не можете пересуватися, зателефонуйте за номером 999, щоб викликати швидку допомогу. Якщо у вас виникла невідкладна медична проблема та ви не знаєте, що робити, можете зателефонувати на номер 111. Консультант оцінить вашу ситуацію й порадить, що робити далі. Якщо ви телефонуйте на номер 111 або 999, можна запитати допомогу перекладача.

Чи могу я отримати психологічну допомогу?

Проблеми з психічним здоров'ям варіюються від повсякденних турбот до серйозного тривалого стресового стану. Тривожність, післятравматичний стресовий розлад і депресія є найпоширенішими проблемами.

У Великій Британії досить часто люди звертаються за порадою щодо проблем із психічним здоров'ям. Ваш лікар (терапевт загальної практики) може надати вам рекомендації щодо покращення емоційного, психічного й фізичного стану та призначити лікування.

Отримання подальшої підтримки: **Служба психологічного порятунку 0300 123 3393**
Служба СМС-повідомлень **86463** www.mind.org.uk

Волонтери 116 123 Ел. пошта: jo@samaritans.org

Чи могу я отримати допомогу щодо сексуального здоров'я?

Ви маєте доступ до безкоштовних послуг, які допоможуть вам отримати інформацію та допомогу щодо вашого сексуального здоров'я. Якщо вам потрібна інформація щодо сексуального здоров'я, зверніться до вашого терапевта загальної практики. Застосування засобів контрацепції може допомогти вам уникнути небажаної вагітності. У Великій Британії ви можете отримати у вашого лікаря консультацію щодо кращого методу контрацепції. Це залишиться між вами та лікарем, інші особи не отримують інформації щодо вашого звернення.

Шкільне навчання для дітей

Важливо забезпечити вашій дитині можливість навчатися у школі. Якщо ви цього не зробите, це може мати правові наслідки. Навчання у початковій школі (для дітей від 5 до 11 років) та середній школі (для дітей від 12 до 18 років) є безкоштовним. Якщо вашій дитині п'ять років або більше, ви повинні записати її до школи. Школа має бути розташована біля вашого дому.

Як я могу записати дітей до школи?

Перш ніж ваша дитина зможе піти до школи, ви повинні зустрітися з директором школи та заповнити форми. Кожен місцевий орган влади встановлює різні процедури подання заявки для отримання місця у школі. Якщо ви не знаєте, як зареєструвати вашу дитину, запитайте в місцевій школі, хто може надати вам цю інформацію.

Ви маєте право на послуги перекладача під час цієї зустрічі.

Вам потрібно мати при собі підтвердження адреси, будь-які документи, що посвідчують вашу особу й особу вашої дитини (біометричні посвідчення, паспорти, візи), та свідоцтво про народження дитини за наявності.

Інформацію про те, як подати заявку на місце в початковій школі, можна знайти за посиланням: www.gov.uk/apply-forprimary-school-place.

Інформацію про те, як подати заявку на місце в середній школі, можна знайти за посиланням: www.gov.uk/apply-forsecondary-school-place.

Чи надається фінансова допомога на проїзд, шкільну форму та шкільне харчування?

Може бути надано безкоштовний шкільний транспорт, якщо ви живете на певній відстані від школи, де навчаються ваші діти. Можуть надаватися гранти на шкільну форму та безкоштовне шкільне харчування, якщо ви отримуєте низький дохід або маєте певні пільги. Вам потрібно буде **звернутися до місцевих органів влади щодо грантів** та фінансової підтримки. Тип допомоги, що надається, залежить від органу місцевого самоврядування.

Діти, які прибули без батьків

Якщо діти прибувають до Великої Британії без батьків і тимчасово живуть з родичами або друзями, важливо, щоб дорослі опікуни зв'язалися з місцевими органами влади <https://www.gov.uk/find-local-council>, щоб повідомити про проживання дитини. Після цього місцевий орган влади проведе оцінку та визначить відповідність умов проживання дитини та потребу в наданні будь-якої додаткової допомоги. Важливо, щоб кожна людина, яка приймає українських дітей до своєї сім'ї, якомога швидше повідомляла місцевий орган влади для початку процесу надання допомоги дитині. <https://frg.org.uk/get-help-and-advice/what/children-living-with-relatives-or-friends/>

Торгівля людьми та експлуатація

Вас змушують робити те, чого ви хочете? Вам чи вашій родині погрожують? Якщо на вас чинять тиск, щоб змусити вас робити те, чого ви не хочете, зверніться за підтримкою. Ніхто не має права поводитися з вами таким чином.

У Великобританії ви можете стати жертвою експлуатації. У цьому випадку ви маєте право отримати допомогу та захист, навіть не маючи відповідного правового статусу.

Для отримання підтримки зателефонуйте на гарячу лінію Служби захисту від рабства та експлуатації в сучасному світі (Modern Slavery & Exploitation Helpline) за номером телефону 08000 121 700. Якщо ви перебуваєте в безпосередній небезпеці, зателефонуйте за номером 999.

Домашнє насильство

Домашнє насильство — це термін, який використовується у Великій Британії для опису будь-якого насильства або жорстокого поводження, що використовується для здійснення або отримання контролю та влади над партнером або членом сім'ї. У Великій Британії це оцінюється як **злочин**. До домашнього насильства належать фізичне, сексуальне, психологічне, вербальне, емоційне та фінансове насильство.

Якщо ви зазнаєте домашнього насильства, ви маєте право на захист і можете оселитися в безпечному місці для проживання, яке називається притулком. Якщо ви стали **жертвою домашнього насильства або жорстокого поводження** з боку партнера і хочете розірвати стосунки, є місця, куди ви можете звернутися по допомогу.

Екстрені служби Завжди телефонуйте за номером **999**, якщо ви або хтось інший перебуваєте в безпосередній небезпеці.

Національний центр з питань захисту від домашнього насильства **0800 970 2070**
www.ncdv.org.uk

Статеві стосунки та згода

У Великій Британії законний вік сексуальної згоди настає в 16 років. Вступати в статеві стосунки з дитиною до 16 років протизаконно. Під згодою мають на увазі добровільні статеві стосунки, у яких, що вкрай важливо, особа має свободу й можливість вибору.

Додаткова інформація

Ukrainian

Підготовлений урядом початковий посібник допоможе вам більше дізнатися про свої права. Цей посібник призначений для всіх українців, які прибувають до Великої Британії, але також містить конкретну інформацію для тих, хто прибув за програмою «Житло для України». <https://www.gov.uk/government/publications/welcome-a-guide-for-ukrainians-arriving-in-the-uk>

Ознайомитися з розділом «Часті питання» за програмою «Житло для України» ви можете тут: <https://www.gov.uk/guidance/homes-for-ukraine-scheme-frequently-asked-questions>

Відскануйте цей QR-код за допомогою телефону, щоб перейти на вебсайт, де ви зможете дізнатися більше інформації та ознайомитися з послугами Британського Червоного Хреста у Великій Британії <https://www.redcross.org.uk/get-help/get-help-as-a-refugee/help-for-refugees-m-ukraine>

Червоний Хрест у Великій Британії надає послуги мігрантам безкоштовно. Ми очікуємо від своїх співробітників етичної поведінки. Ми реалізуємо політику нульової толерантності до сексуальної експлуатації, сексуальних домагань і сексуального насильства, а також до шахрайства, хабарництва та корупції. Щоб отримати більш детальну інформацію, ознайомтеся з нашим Кодексом поведінки за посиланням <https://www.redcross.org.uk/about-us/how-we-are-run/our-policies>